

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) OCTOBER 9, 1940.

STEVILKA (NUMBER) 238

Kratke vesti iz življenja in sveta

ZAPOSLENI CENZORJI V SINGAPURU

Singapore. — Poštni uradniki v Singaporu ura-
dujejo oziroma delujejo v 41 je-
ziku: v 22 evropskih in 19 azijs-
kih. Najbolj rabljeni jeziki
so: malajščina, kitajščina,
japonsčina, javajščina, jeziki Fi-
lipinov in arabščina.

POŠTELNI SPANJO

Madrid. — Oficijelno se na-
ziva, da bosta prišla v Spani-
jo kmalu dva visoka emisarja,
in sicer Heinrich Himmler, šef
nacistične policije, ki bo
prevedel organizacijo falange,
in italijanski maršal Emilio de Bono,
ki bo prinesel generalu. Francu-
ski italijansko odlikovanje.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

POSREDOVANJE JAPONCEV V BURMA CESTI

Tokio. — Angleški poslanik,
Robert L. Craigie je včeraj
obvestil japonsko vlado,
da bo dne 17. oktobra Anglija
odprla Burma cesto, po ka-
terem dobavljajo Kitajci iz ino-
stavnega vira svoje vojne potrebš-
tine.

AMERIŠKO-JAPONSKA KRIZA SE BLIŽA SVOJEMU VRHU

Ameriška vlada odredila embargo pšenice v kitajska, po Japoncih kontrolirana pristanišča.

POSVET ADMIRALOV S PREDSEDNIKOM ROOSEVELTOM

WASHINGTON, 8. oktobra. — Ameriška vlada je odredila
danes nadaljnje odredbe proti
Japonski, čije agresivnost grozi
povzročiti krizo. Ameriški agri-
kulturni departament je sledil
zgledu embarga na staro železo
in jeklo ter odredil embargo a-
meriške pšenice v vsa kitajska
pristanišča, ki jih kontrolirajo
Japonci.

Odločitev je blizu
Vsa znamenja kažejo, da bo
prišlo v najkrajšem času do
"show-downa" in odločitve med
angleško - ameriško fronto in
nemško - italijansko - japonsko
zvezo. Admirali in ostali visoki
častniki ameriške mornarice so
imeli danes dolgo posvetovanje
s predsednikom Rooseveltom.

Odhod Amerikancev
Ameriški državni tajnik Hull
je naznanil, da je bilo ameriškim
državljanom na Daljnem vzhodu
naročeno, naj čimprej zapuste
nevarne zone, v katerih utegne
izbruhniti vojna. Državni de-
partment se zateče k takim od-
redbam samo v slučaju, če je
mnenja, da je neposredna ne-
varnost vojne v prizadetih kra-
jih.

Tajnik Hull je izjavil, da je a-
meriška vlada odobrila odlok
angleške vlade, da se zopet od-
pre Burma cesto.

Angleški poslanik ostane
Lord Lothian, angleški posla-
nik, je po konferenci s predse-
dnikom Rooseveltom izjavil, da
je imel odpotovati z letalom v
Anglijo, toda da mu je angleški
zunanji urad sporočil, naj še ne
odpotojuje in ne zapusti svojega
mesta v Washingtonu, ker se o-
beta resna kriza glede razvojev
na Daljnem vzhodu.

Japonski poslanik je konferen-
ca 40 minut z ameriškim držav-

Angleška mornariška letala - strah italijanskih podmornic na Sredozemlju

Angleška podmornica obstreljevala italijansko mesto. — Velik angleški hidroplan pogreznil dvoje italijanskih podmornic.

RIM, 8. oktobra. — Pred me-
stom Savona na ligurski obali
(zapadno od Geneve, na itali-
janski Rivieri) se je pojavila ne-
ka angleška podmornica, ki je
pričela s svojimi topovi obstre-
ljevati mesto. Ubita je bila ena
oseba, ranjenih pa šest. Itali-
janske oblasti poročajo, da je
bilo zadetih samo nekaj zaseb-
nih hiš in da materialna škoda
ni velika.

Pogreznitev 22 italijanskih pod-
mornic

ALEXANDRIA, Egipt, 8. ok-
tobra. — S pogreznitvijo dveh i-
talijanskih podmornic, ki sta bili
pogreznjeni zadnje dni na cen-
tralnem Sredozemskem morju,
je doseglo število pogreznjenih
italijanskih podmornic iz 11.
junija, ko je Italija vstopila v
vojno, dva in dvajset.

Akcijski angleških letalcev
KAIRO, Egipt, 8. oktobra. —
William Campbell, poveljnik
mornariškega letala, je bil dan-
es odlikovan z zlatim zasluž-
nim križcem letalske sile. Camp-
bell je pogreznil dvoje italijan-
skih podmornic z bombami, tre-

MUSSOLINI V GORICI

RIM, 9. oktobra. — Pre-
mier Mussolini se je naha-
jal danes v bližini jugoslo-
vanske meje, kjer je inspi-
ciral vojaštvo 11. armadne-
ga zbora, nastanjeno v bli-
žini meje.

Mussolini je prispel ob
8:30 dopoldne s svojim le-
talom na letališče v Gorici.
Ko je pregledal vojaške
objekte v Gorici, se je odpe-
ljal z avtomobilom po ob-
mejnih okrajih.

Ker je enajsti armadni
zbor nastanjen v bližini ju-
goslovanske meje, se sma-
tra Mussolinijeva ispekcija
tega vojaštva za skrajno
značilno. V nekaterih kro-
gih se naglašja, da so tudi
nemške čete, ki so danes v
Rumuniji, v udarni razdalji
Jugoslavije. Prav tako so v
udarni razdalji Jugoslavije
italijanske čete, nastanjene
v Albaniji.

VICHY, Francija, 9. ok-
tobra. — Angleške pomor-
ske sile so prezele pomor-
sko zvezo Francije med
Južno Afriko in veliko fran-
cosko kolonijo Madagas-
karjem ter zasegle francos-
ki transportni parnik Ey-
perance, ki je bil natovor-
jen z živi in na potu v Dži-
buti.

Davey pravi, da je Bricker sovraž- nik delavstva

Davey izjavlja, da če bo iz-
voljen, bo uvedel program
progresivne delavske le-
gislacije.

TOLEDO, O. — Martin L.
Davey je izjavil, da če bo iz-
voljen za gubernerja države Ohio,
bo uravnil ohijske zakone gle-
de delavske kompenzacije, da se
bo prenehalo s sedanjim "čizla-
njem delavskega ljudstva."

Davey, ki je kandidat demo-
kratske stranke za guvernerski
urad, je obljubil, da bo, če bo iz-
voljen, udeleževal program de-
lavske legiscije, nakar je izja-
vil, da se je njegov protikandi-
dat, sedanji republikanski gover-
ner John W. Bricker, "izkazal s
svojo akcijo za delavskega so-
vražnika."

Davey je rekel, da ohijski
kompenzacijski zakon predpisu-
je \$15 delavske brezposelnostne
podpore za dobo šestnajstih te-
dnov, toda v Belmont okraju, ki
je tipičen, znaša ta podpora sa-
mo od \$1.25 do \$7.50 na teden.

Davey je dalje izjavil, da je
on tekom drugega termina svo-
je administracije ustanovil biro
za brezposelnostno kompenzaci-
jo, toda ko je prišel Bricker v u-
rad, je udeležil legisciacijo, ki je
dobila kontrolo nad tem depart-
mentom.

Ruddyjev priziv

Na kriminalnem sodišču je bil
vložn včeraj priziv za ponovno
obravnavo v zadevi Alberta Rud-
dyja, delavskega raketirja in
unijanskega voditelja, ki je bil sp-
znan pred poroto za krivega iz-
siljevanja denarja in drugih
prestopkov. Ruddyjev zagovor-
nik trdi, da pravorek porote ni
temeljl na dovolj trdnih doka-
zih, zato zahteva ponovno o-
bravnavo. Sodnik Lausche je
odložil proglas obsodbe nad
Ruddyjem do četrtega, češ, da
mu hoče dati čas za premislek,
ako ima mogoče še kaj povedati,
preden izreče obsodbo.

Sedem let je imel truplo ženske v svoji spalnici

Čudna zgodba starega Nem-
ca, ki je hotel obuditi k
življenju svojo mlado mrt-
vo prijateljico.

KEY WEST, Fla., 8. oktobra.
— Neki starejši, siromašen mož
je danes razodel čudno zgodbo
svoje ljubezni do neke lepe mla-
de ženske, katero je hotel po
njeni smrti zopet poklicati v živ-
ljenje ter je imel njeno truplo
sedem let v svoji spalnici.

Carl Tanzler von Cosel, 70 let
star Nemec, po poklicu kipar in
električni inženir, katero
znanstvo si je pridobil na vseu-
čiliščih Nemčije, je izjavil: "Ono
noč, preden je umrla, sem ji ob-
ljubil, da se bom brigal zanjo,
dokler bom živel."

To svojo obljubo je dal lepi
19 let stari Mrs. Eleni Hoyo Me-
sa, ki je pred devetimi leti umrla
v neki tukajšnji bolnišnici,
kjer je bil Tanzler zaposlen kot
tehnik pri aparatih za X-žarke.

Tanzler je izjavil, da je poiz-
kusil pokojno zbuditi k življenju
z raznimi znanstvenimi pripo-
močki. Ker mu pa to ni uspelo,
je sklenil, ukrasti njeno truplo
ter ga skrivaj spraviti na svoj
dom, kjer bi nadaljeval s svoji-
mi poizkusi. V kakšnem stanju
je truplo pokojne ženske, poro-
čilo ne pove.

Laško časopisje grozi Zedinjenim državam z vojno

Zedinjene države se morajo
podvreči novemu redu
diktatorjev, ali pa si mo-
rajo pripisati posledice.

RIM, 8. oktobra. — Časopis,
ki je last Benita Mussolinija,
svari danes Zedinjene države,
da stoje slednje pred vojno z Nem-
čijo, Italijo in Japonsko, ako se
ne izreko za "novi red," kate-
rega je odločilo svetu osiše dikt-
atorjev. V plačilo za to, če se
podvržejo Zedinjene države no-
vemu redu osiše, pa se lahko
razširijo na ameriškem konti-
nentu, kar jim dovoljuje osiše.
(To se pravi, da si lahko vza-
mejo Kanado ... Pa naj še kdo
reče, da diktatorji niso veliko-
dušni! — Op. uredništva).

"Ako pa dajo Zedinjene dr-
žave prednost Veliki Britaniji,
tedaj osiše sprejema njihov iz-
ziv," pravi list Popolo D'Italia.
"Čemu se Zedinjene države ne
zadovolje z razširjanjem na a-
meriškem kontinentu, mesto da
se vmešavajo v zadeve osiše,"
vprašuje naivno časopis.

Zadružničarke, pozor!

Vse članice Ženskega odseka
Slovenske zadružne zveze se tem
potom obvešča, da je redna me-
sečna seja odseka premeščena
od torka 15. oktobra na torek
22. oktobra, teden kasneje kot
po navadi. Prošene ste, da ste
vse navzoče in poročate glede
prodanih vstopnic za zabavni ve-
čer, ki se bo vršil v soboto iste-
ga tedna. Za Slovensko zadruž-
no zvezo, tajnik.

Sestanek

Šivalni klub Progresivnih Slo-
venk, krožek št. 1, se snide jut-
ri v četrtek, ob 7. uri zvečer pri
Mrs. Frank Vidrich, 15718 Gro-
vewood Ave. Pridite!

CHURCHILLOV GOVOR PRED ANGLEŠKIM PARLAMENTOM

Na grožnje Japonske in ostalih diktatur je odgovoril z naznanilom o zopetni otvoritvi Burma ceste.

ANGLEŠKO GOVOREČI NARODI SE NE DADO UGNATI Z GROŽNJAMI

LONDON, 8. oktobra. — An-
gleški premier Winston Chur-
chill je imel danes pred angleš-
kim parlamentom važen govor,
v katerem je cinično in zasmeh-
ljivo pozval Nemčijo in Italijo,
naj pomagata Japonski, če mo-
reta in če si upata, "dokler sta
tu Anglija in Amerika," nakar
je odgovoril na grožnje osiše s
tem, da je razlagal zopetno o-
tvoritev važne Burma ceste, po
kateri dobavljajo Kitajski svo-
je vojne potrebščine v deželo.

Churchillovo poročilo
"Nikar naj nihče ne podcenju-
je velike nevarnosti, v kateri se
nahajamo," je rekel Churchill,
ki ima to lepo lastnost, da nikoli
ne olepšuje stvari angleškemu
ljudstvu. "Samo s supremnim
junaštvom in s supremnimi žrt-
vami se nam bo posrečilo rešiti
naše duše ...

"Pred nami so še dolgi meseci
teme in preizkušnje. Smrt in
bridkost bosta naši tovarišici,
dom, kjer bi nadaljeval s svoji-
mi poizkusi. V kakšnem stanju
je truplo pokojne ženske, poro-
čilo ne pove.

Angleške žrtve
Nato je Churchill razodel, da
je bilo v tej vojni doslej ubitih
8,500 ranjenih pa 13,000 oseb.
Vsakih 24 ur udari na London
povprečno po 400 nemških bomb-
nikov, toda sila nemških napa-
dov ponehuje, ker se je obrabila,
dočim je angleška zračna sila
dokazala pred vsem svetom, da
je gospodarica ozračja nad Lon-
donom in nad vso Anglijo.

Angleška zračna sila
Nemci niso tvegali invazije iz
Nemški letalci napadli ljudi na ulicah
mesta Londona; Angleži nad Berlinom

Nemški letalci napadli ljudi na ulicah mesta Londona; Angleži nad Berlinom

Snoči so bili Angleži nad Berlinom že ob devetih zvečer. — Veliko razdejanje v Londonu in Berlinu. — Napad na nemške baze ob obali in na vojaške objekte v Nemčiji.

LONDON, 9. oktobra. —
Nemški bombniki so z vso silo
napadli Anglijo ter bombardira-
li z bombami vseh vrst in veli-
kosti nad 100 angleških okra-
jev. V tridesetih predelih mesta
Londona je opaziti danes posled-
dice snočnjega bombardiranja,
ki je bilo eno najhujših tekom
sedanje vojne.

Včeraj zjutraj pa so nemški
bombniki napadli London ob
zgodnjih jutranjih urah, ko so
ljudje odhajali na delo. Ljudje
so pričeli hiteti proti zaklonom,
v katere so se zatekli, dočim so
bombe mnogo ljudi zalotile na
cehah. Neka bomba je razdeja-
la velik avtobus, ki je bil natra-
pan ljudi, ki so bili najbrže vsi
ubiti.

Obala gori
LONDON, 9. oktobra. — An-
gleška zračna sila je nocoj zopet
udarila na nemške baze ob Ka-
nalu ter užgala vso obrežno črto
od Calaisa do Boulogne.

Angleški bombniki so vrgli zo-
pet stotine bomb na Berlin. Ne-
kak angleških bomb je padlo v
neposredni bližini poslopja nem-
škega Reichstaga. Na eno samo
veliko berlinsko elektrarno je
bilo vrženih nad sto bomb.

Zgodnji obisk
Prvi angleški bombniki so pri-
leteli nad Berlin takoj po deve-

enostavnega vzroka, ker ima an-
gleška zračna sila zaznamovati
briljantne zmage nad mnogo
večjo zračno silo Nemčije. Mate-
rialna škoda, ki so jo povzročile
bombe, je precejšnja, in vse pla-
sti naroda so enako trpele, je
rekel Churchill. Če bi se bom-
bardiranje vršilo z enako silo kot
sedaj, bi trajalo deset let, pre-
den bi bila porušena polovica
londonskih hiš.

Prihodnih deset let
"Toda tekom prihodnjih des-
etih let se bo marsikaj pripetilo
Hitlerju in signoru Mussoliniju,
ki ima pred seboj žalostne preiz-
kušnje, katerih ni predvideval,
ko je smatral, da je zanj varno,
da zabode nož v hrbet na tleh
ležeči francoski republiki," je re-
kel Churchill.

Izziv diktatorjem
Nato se je premier dotaknil
zadev na Daljnem vzhodu ter
dejal, da se bo 17. oktobra zo-
pet odprla Burma cesto, po ka-
terem bo prejemale Kitajska svo-
je vojne potrebščine. "Ni lahko
dognati, kako bosta Nemčija in
Italija pomagali Japonski, do-
kler bosta angleška in ameriška
mornarica gospodarici Pacifika,
kar bosta še nadalje ostali," je
rekel porogljivo premier.

"V krvi angleško govorečih
narodov ni, da bi se ustrašili
groženj ter se jim podvrgli, kar
bodo morali kmalu ugotoviti o-
ni, ki so podpisali najnovejši
pakt." Nato je Churchill izjavil,
da je zadnji pakt osiše naper-
jen tudi proti Sovjetski Rusiji.

Poleg teh objektov so napadli
angleški bombniki tudi nešteto
drugih naprav v Berlinu, v dru-
gih krajih Nemčije ter ob vsej
obali Kanala.

Ameriški letalci
Angleško ministrstvo zračne
sile naznanja, da bo angleški
zračni sili kmalu dodeljena es-
kadra ameriških letalcev, ki so
se prostovoljno priglasili za slu-
žbo v angleškem letalstvu. Ame-
riškim letalcem ne bo treba pri-
seči zvestobo angleškemu kra-
lju. Vsi ameriški letalci so izbor-
ni pilotje in vsak izmed njih i-
ma za seboj najmanj 250 ur po-
letov.

Seja
Nocoj ob 8. uri se vrši seja
dram. društ. "Ivan Cankar v
Slovenskem narodnem domu na
St. Clair Ave. Člani so prošeni,
da se gotovo udeležijo, ker je
več važnih zadev za ukrepati.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Združene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

ZA POTREBNE SLEPCE

Federalna vlada in 42 držav daje sedaj mesečne podpore več kot 47,500 slepcem vsake starosti, da se jim pomaga vzdrževati se.

Da dobi to vrsto pomoči, se mora slepa oseba, ki je v potrebi, obrniti na najbližji javni urad za socialno oskrbo. Mora dokazati, da je brez sredstev za vzdrževanje in da je popolnoma slep oziroma da je vid tako slab, da se ne more vzdrževati. Večina držav ne zahteva, da je državljan, in mnogo držav ne zahteva, da je živel v določeni državi skozi dolgo dni časa. Nekatere države zahtevajo enoletno bivanje; večinoma pa zahtevajo več kot leto dni. Ne sme se pa zahtevati več kot leto dni pred vložitvijo prošnje in dodatna štiri leta tekom zadnjih devetih let.

Država določa v vsakem slučaju, koliko naj znaša mesečna podpora in federalna vlada prispeva do \$40 na mesec za vsako osebo. Plačila za vsakega posameznika so odvisna od velikosti potrebe v vsakem slučaju in so zato jako različna. Povprečna mesečna podpora za potrebne slepce v 43 državah, ki so poskrbele za tako podporo, je malo manj od \$24 na mesec. V osmih državah je manj od \$15; v desetih državah je več kot \$25 na mesec.

Ni nikake omejitve, kar se tiče starosti, ampak slepec ali slepka čez 65 let star ne more dobivati oboje, podporo za starost in podporo za slepce.

FRANCOSKI REŽIM O SVOJIM NAMERAH

Francoski zunanji minister Baudoin je te dni izjavil, da je nova francoska ustava neke vrste narodna revolucija, ki se je začela že pred 20. leti. Nadaljnji njen razvoj so pospešili socialni potresi v l. 1936 in 1937. Vojna pa je povzročila, da je ta revolucija dokončno zmagala. Svet pred 10. majem 1940 je pokopan. Uvedeni bodo novi odnosi med kapitalom in delom. S prekinitvijo odnosov z Anglijo je Francija prosta vseh obvez. Svoje gospodarske odnose do drugih držav bo uredila kar najbolje, toda brez primesi kakršnekoli ideologije.

Za to izjavo mora biti francosko delovno ljudstvo zunanjemu ministru hvaležno. Povedal je docela jasno, da je nov red v Franciji naperjen proti demokratičnemu in socialnemu gibanju francoskega delavstva. Kajti kakšen pomen imata l. 1936 in 1937 v zgodovini Francije? Ti dve letnici pomenjata pričetek organiziranja odpora francoskega naroda proti poskusom reakcije, da s pomočjo "Ognjenih križev" vrže demokracijo in usili Franciji avtoritaren, fašističen režim. L. 1936 je bil napad na Bluma signal za formiranje demokratičnega ljudskega gibanja, ki je potem, ko je v svobodnih volitvah porazilo reakcijo, v ljudski fronti dobilo svoj končni odraz. Toda reakcija se je v Franciji pripravljala, da prej ali slej stre demokratično in socialno gibanje delovnega ljudstva, ki se je dvignilo proti 200 rodbinam. Ta reakcija je torej sklenila, da je treba počakati ugoden trenutek, ko bo Francija zapletena v vojno, ki je bila že takrat neizbežna. Zarotniki so si v imenu patriotizma dogovorili med seboj sabotažo vojne akcije in s tem načrtom tudi uspeli.

Kar se pa tiče sodelovanja nove Francije z ostalimi narodi, ki da bo prosto vsake ideologije, je to navadna fraza.

Novi red v Franciji bo temeljil na novih odnosih med delom in kapitalom, predvsem na avtoriteti. Ta red v Franciji torej ne bo tako brezbarven in prost vsakršne ideologije. — Brezbarven tudi ne bo red, ki bo vladal v drugih državah. Zato je nekoliko prenačljiva izjava, da bo sodelovanje z drugimi državami prosto vsake ideologije. Prav ima zunanji minister, ako pravi, da v bodoči evropski politiki ne bo šlo več za politične formule evropskega ravnotežja.

Reuter poroča, da se je Mednarodna strokovna zveza preselila po zlomu Francije v London in da se je posrečilo zastopnikom vseh zvez priiti pravočasno tja za arhivi vred. Zveza nemoteno deluje naprej in ima večletnih sedaj 14 držav. Kot najnovejša je pristopila strokovna zveza z Južne Afrike in sicer šele potem, ko sta se združili obe zvezi belokožcev in črncev, ker jih drugače Zveza tudi ne bi sprejela.

UREDNIKOVA POŠTA

SDD v Euclidu

Euclid, Ohio. — Cenjeni delničarji, društveni zastopniki in sosede.

Zadnji klic na sejo v nedeljo 13. oktobra ob 3 uri popoldne.

Pomen te seje je, da se ponovno oživi in vzbudi zanimanje za naš dom. Zadnje čase se je pojavila nekaka mržnja med nami in tudi med zastopniki kluba društev. Seje so tako slabo obiskovane, da je kar žalostno biti prisoten, seve je temu bilo krivo dosti poletje in vročina.

Jaz vas prosim, da sedaj ko je nastopila jesen, postanete bolj agilni. Vpoštevaite pa tudi to, da je tudi pri nas v večini nastopila jesen našemu življenju, zato je tudi zadnji čas, da gremo roka v roki skupaj na delo, da dovršimo naše započeto delo predno nastopi večna zima našemu življenju in tedaj bo dokončano naše delo za vedno.

Vse naše malenkostno prerekanje naj izostane, ker to nima pomena. Ako se kedaj kateri prička za piškav oreh, je to vse zasebna stvar, zato ta krivda ne sme biti nikdar ponešana v javnost, da bi zato trpel narodni dom.

Vsak človek ima nekaj dobrih lastnosti v sebi, ni pa popoln nobeden. Vsi imamo polno človeških napak. Vsako rojstvo je dopolnilo človeških slabosti. Vsi smo ustvarjeni, da izpopolnimo delo našega stvarnika, da naredimo zemljo lepšo za človeka, da bo naš prihodnji rod lepše živel kot smo pa živeli mi. Ne počivajmo danes, počivati bomo ko nas zakrije črna zemlja naše nove domovine, takrat bo konec našega dela in trpljenja, priča naj le zgodovina.

Na seji bo zelo zanimiv spored in sicer:

1) Glede izdaje Spominske knjige, v kateri bo opisana zgodovina Euclidskih in Nottinghamskih Slovencev in Hrvatov, od kod je kateri prišel iz stare domovine in kedaj je prišel v našo naselbino.

2) Zgodovina našega Doma, nekdanje Cerkve Marije Pomagaj, nje začetniki, prvo društvo Austrija, prvi borci, odbor in sodružniki, vsa leta skozi do danes.

3) Zgodovina cvetoče župnije Sv. Kristine, na drobno. Vse njeno gibanje in življenje.

4) Organiziranje podpornih in kulturnih društev, njih delovanje med seboj, odbori od ustanov, kateri so jih organizirali in tako tudi sedanjih odborov, vsa borba za njih obstanek i. t. d.

Da se pa vsa ta stvar reši na kolikor mogoče popoln način, pa na treba dosti pomoči od vas vseh, brez razlike, da bo kar je le mogoče v zadovoljstvo vsem.

Vsaka družina bo lahko ponosna na ta zaklad v hiši, ko bodo poznejši rodovi lahko čitali o delu svojega očeta in matere in kaj vse ste doprinesli svojemu rodu v trajen spomin.

Naše geslo naj bo: "Vsi na delo, dokler je čas" in na sejo v nedeljo ob 3 uri popoldne.

Pozdravljeni in na svidenje! Vaš

James Rotter

Canton, Ohio

Canton, Ohio. — Pikniki so že minili in s tem vse naše zabave v prosti naravi, zato se bomo pa zopet shajali v dvoranih na igrah in družinskih prireditvah.

American Yugoslav Citizens Club priredi v nedeljo 13. oktobra igro v tih dejanjih in sicer "Greh ljubezni", katero nam bo vprizorilo dramatično društvo iz Farrell, Pa.

Pričetek igre bo ob 2:30 popoldne. Vstopnice bodo v prodaji po 35c, pri blagajni pa 50c. Zato priporočam, da si jih pravočasno nabavite. Po igri se vrši ples, za katerega bo vstopnina 35c.

Igrala bo godba društva "Balkan" iz Pittsburgha in sicer v Greek Hall na 10. St. in Ross, N. E. en block od Pališ Hall.

Vabljeni ste vsi od blizu in daleč, da nas ta dan obiščete, ker boste imeli obilo užitka od lepe igre in bo tudi dovolj prijetne domače zabave. Imeli bomo tudi fine, okusne pečenke.

Veselični odbor se pridno pripravlja, da bo gotovo vsem dobro postregel.

Na svidenje v nedeljo 13. oktobra v Greek Hall.

Josephine Oder.

Darilo za Rdeči križ

L. 1931 je list "Plain Dealer" razpisal nagrade za lepe vrtove in tako sva se tudi midva prijavila in naprosila uredništvo omenjenega lista, da naj pridejo pogledat tudi najin vrt na 6303 Dibble Ave.

In res pride meseca avgusta eno popoldne odbor in sicer ena ženska in dva moška, si ogledat tudi naš vrt. Ravno isti dan popoldne pa je bil močan dež in tako vrt ni izgledal kakor bi moral. Precej potrta sva bila radi dopoldanske naliva, ko so odhajali in sva mislila, da gotovo ne bova deležna nagrade, ter sva se jezila na dež, ki nama je to pokvaril, na kar sva čakala tako dolgo, namreč na priznanje za lep vrt in tozadevno nagrado.

Minilo je nekaj tednov in vsa že bila uverjena, da ne bo nič z nagrado, pa sva si mislila, nič zato, midva imava pa le lep vrt. Nekega dne, ko sva sedela na verandi, pa nama prinese pismonoša, pismo in reče "gotovo bo kaj veselega".

Hitro sva šla v hišo in rado vedna odprla pismo.

Ne moreva povedati najinega presenečenja, ko sva videla ček za osem dolarjev in priznanje prve nagrade za lep vrt. Ravno takrat sta dobila še dva druga Slovence, drugo in tretjo nagrado.

Sedaj je prišel čas, da pokažemo lojalnost in hvaležnost do naše nove domovine, Amerike. Lahko smo hvaležni, da nas je sprejela ta ameriška domovina, da lahko svobodno dihamo in se počutimo kakor pri dobri materi.

Ne bova pozabila usluge in časti, katero nama je naklonil list "Plain Dealer" s priznanjem vrta za najlepšega in sva zato dobile svoto namenila za Rdeči križ, ter sva k temu še dodale \$2.00 in naprosila našega znanega g. Mihelicha, da je svoto \$10.00 dal listu Plain Dealer, da isti razdeli in izroči Američkemu Rdečemu križu \$5.00 in Angleškemu Rdečemu križu istotako \$5.00.

Nadejava se, da sva naredila prav, kajti Rdeči Križ je v pomoč ranjenim vojakom in sploh človeštvu.

Anton in Ursula Debevec, 6303 Dibble Ave.

Iz Zadrugne fronte

V sedanjih vojni histeriji in super-propagandi proti nacizmu in fašizmu moramo biti na straži proti pravi peti koloni — o nim, ki so proti delavstvu v splošnem. Nacizem in fašizem sta danes ono kar sta bila večkrat. Te so indorsirali (potrdili) taki "fejst" fantje kot nekateri vodilni Amerikanci — večinoma bankirji, industrijalci in pisatelji za magazine z milijonskimi

naročniki. In to od vsega začetka.

Zatorej v vojnem času so oni, ki so jih potrdili, prava peta kolona. Glasom poročil pokojnega odposlanca v Nemčijo, Wm. E. Dodd, človeka, ki je imel dostop do dokazov, je vodilni Hitlerist v Ameriki Henry Ford; drugi je Charles E. Sorensen, glavni poslovodja njegove kompanije. On je tisti, ki je povedal časnikarskim poročevalcem, da je bila Nemčija v zelo dobrem stanju, in izgleda, da ima blagostanje vseh povsod, to takrat ko so bili moški vtaknjeni v prisilne delavske bataljone.

Ako malo preskočimo v Francijo vidimo, da je bila njena obrana v rokah vodilnih gorečih občudovalcev Hitlerja. Danes se to napako citira kot glavni vzrok njenega propada. Za nas je to nauk, da je vse kar je protidelavsko, prava peta kolona, da se moramo organizirati. V Ameriki, kjer se bodo v kratkem odpravile vse manjšinske politične stranke, preostane samo eno delavsko zavetišče — Zadrugništvo!

Taka je ta reč, pa nič drugačnega. Delavec si bo moral zavovarati svoje pravice, le ako bo aktiven tam kjer bo smel, v danih razmerah. Pri nas pa ni samo agitacija za zadrugništvo v splošnem, ampak ta mesec je naš velik mesec, in priliko imate postati njeni delničarji in odjemalci.

Delnice lahko kupite, ali pa izplačate iz popusta, ki ga dobite na vsem kupljenem blagu.

Organiziran delavec, tvoje mesto je v Slovenski zadrugi!

To ni vse, za malo boljše spoznavanje bo naša velika družina imela s svojimi odjemalci in prijatelji spet velik zabavni večer v soboto 26. oktobra v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Vstopnina in fina večerja za samo 50c, kar pomeni, da nas mora biti nabito polna dvorana. Rezervirajte ta dan!

Od 21. do 26. pa bo velika jezenska razprodaja, o kateri poročamo več kasneje.

Joseph A. Siskovich, tajnik.

IZ STARE DOMOVINE

Na begu iz življenja

Ljubljana, avgusta. — Razpoloženje človeške duše je v neki vročnici zvezi s spremembami v toku časa in od nekdanj velja začetek pomladi — doba, ko se bode sile v naravi k novemu življenju in ko se srca zaljubljenec polnijo z novimi upi — za sezono samomorov. Statistika v resnici pokazuje, da je v tej prehodni dobi največ primerov obupa nad življenjem, in zanimivo je, da se za dobrošno spoznanje manjši, slabotnejši plaz samovoljnih pobegov iz življenja pojavlja v dnevih, ko si jesen in zima podajata roko. Letošnja praksa je bila vse stare časovne veljave iz tečajev, pa ni čuda, da so tudi sredi poletja postali samomorji že vsakdanja malenkost.

Dve obupani Ljubljanki Poroča se o žalostni usodi brezposelne služkinje Ivane Z., ki so jo našli v Tivoliju, ko je malo prej spila veliko količino lizola, danes pa so morali mestni reševalci spet dvakrat po enako žalostnem poslu. In znatno čisto je, da je tudi danes v obbeh primerih šlo za žensko.

V drugem nadstropju Delavskega doma na Bleiweisovi cesti stanuje 38-letna Antonija Jakljeva, garderobierka v kavarni Union. Zadnje čase je bila

precej bolehnata in je o svoji boleznici večkrat tožila tovarišicam v službi. Govorila je tudi o tem, da bo napravila konec vsemu, a nihče ni njenih besed tako resno jemal. Davi se je v spalni srcaji pojavila na hodniku doma in je bila videti precej zmedena. Vrnila se je v sobo, malo pred 10 pa se je povzpela na okno in iz drugega nadstropja skočila na dvorišče, kjer je nezvestna obležala na tlaku.

Iz Delavskega doma so takoj telefonirali po reševalce, ki so prihiteli z avtomobilom in Jakljevo prepeljali v bolnišnico. — Tam so ugotovili, da ima zlomljeno levo nogo hudo pretresene možgane in še druge notranje poškodbe. Njeno stanje je smrtonovno.

Malo prej — okrog 8. — so bili reševalci poklicani na Sv. Petra cesto, kjer je 34-letna Školastika K. izpila večjo količino joda. Nezvestno so školastiko prepeljali v bolnišnico, kjer so ji izpravi želodec in jo rešili nevarnosti. Nesrečna ženska je že nekajkrat sklenila račun nad svojim življenjem — in ni dolgo tega, ko je skočila v Ljubljano, a so jo reševalci o pravem času potegnili iz vode.

Založra pod vlakom

V Polju, 6. avgusta. — Peter Kuštrin iz Zaloga štev. 23, oče dveh neposkrbljenih otrok, priden delavec, je bil zadnje čase kaj živčno razravan; njegova neprestana vznemirjenost pa pobito sta dali njegovi ženi hudih skrbi in zlih slutenj.

Včeraj se je to njegovo stanje poslabšalo do obupa. V očitni duševni zmedenosti je sklenil, da se prostovoljno spoprima s smrtjo. Šel ji je nasproti na zaloški železniški most. Ni dolgo čakal na njo. Osební vlak, ki odpelje iz Ljubljane ob 18.23 je pridrvel hrumeč na most, da konča bomo Kuštrinovo življenje. Čudno junaško je pogledal smrti v oči, ki se mu je v obliki lokomotive grozeče bližala. Pogled se je pod njo. Strahotno ga je razdejala; odrezala mu je glavo in obe roki. Pogled na razsarsenjo truplo je bil grozen. O strašnem samomoru so obvestili ubogo ženo in orožniško postajo na Vevčah, ki je po komisij-skem ogledu odredila prevoz trupla v mrtvašnico pri Devici Mariji v Polju. Kuštrin je bil 42 let star, italijanski državljan.

Smrt v postelji izvoljenke

Podbrezje, 6. avgusta. — V ponedeljek popoldne se je v Podtabru pri Podbrezjah ustrelil Alojz Kravanja, tovarniški delavec iz Dolenej vasi pri Podbrezjah, zaposlen v tovarni KID na Jesenicah, star 26 let.

Kravanja je imel že več let ljubavno razmerje z neko krečo lepotico iz Podtabra. Pred kratkim pa je dobil tekmeča v ljubezni in tudi dekle ga je začelo zavračati. V ponedeljek popoldne se je nepričakovano pojavil na dekletovem domu in zahteval od nje, da mu končno pokaže, če ga še ljubi ali ne. Ker mu je dekle izjavilo, da ljubi drugega, ga je silno razburilo. Pričela sta se ruvati po sobi, narkar ji je zagrozil, da jo bo ustrelil. Dekle se je njegove grožnje

ŠKRAT

Petelin si hoče kupiti psa. Šel je pred pasjico in si ogleduje štiri, ki mu ga ponujajo. "Ali pa je pes tudi zvest?" vpraša nato. "Mislim, da," odvrne prodajalec. "Trikrat sem ga že prodal in trikrat je prišel nazaj."

Obtoženec, kako ste mogli biti tako predrzni, da ste opustili čim vlomili pri tem gospodu in oropali?"

"Čujte, gospod sodnik! Sem bil zadnjič tu, ste hoteli videti, kako sem mogel biti tako predrzen, da sem pri belem dnevu napadel nekega gospoda na ulici. Kdaj naj potem sploh g. lam?"

Pred mnogimi leti je bil svoje prvo potovanje neki Isaac, mladenič črni las, ki ni mogel strpeti doma. Vozil se je na angleškem parniku, kjer ga sprejeli kot natakara v sobo. Nekega dne je zahteval, da ga gati angleški potnik, da bi ga mladi natakara prinesel dom, ki po sestavi svojih strogov potočnin ni ustrezal strogom pisom zakona. Isaacs se je nil narediti to pijačo, pravi, vajoč gosta, da bi bilo to škodljivo za njegovo zdravje. leg tega pa tudi noče riskirati svojo natakarsko čast in bo.

"Pa če ste tudi angleški vi mi morate narediti tak tail," se zadere potnik.

Mladi natakara se nasmehne pravi: "Četudi nisem angleški kralj, vendar imam toliko časti, da ne bom kršil zakona."

Pri tem je tudi ostalo. Issacks res ni postal angleški kralj, pač pa minister podkralja kralja in pozneje podkralja dije, kar je za navadnega karkarja pač lepa kariera. Umrl je v visoki starosti pod imenom lorda Readinga.

ustrašilo in pobegnilo iz postelje in si pogljal v samokreša naravnost v srce, ležal je mrtev.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 5551
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel: KENmore 5114

SVETEK FUNERAL HOME

Pogrebi se lahko naroče za vsako ceno, ki jo zmorete plačati.
AUGUST F. SVETEK
POGREBNI ZAVOD
478 E. 152nd Street KENmore 2016
NA RAZPOLAGO INVALIDNI VOZ

HUDA URA

SPISAL
FRANCE BEVK

18

Trikrat so ga zdržali neki
temni občutki, ki so mu ko lede-
ni prsti segli v dušo. Hotel se je
dvigniti in oditi. Toda vsakokrat
je obsedel. Najrajši bi bil, tam
preždel do jutra.

Stresnil ga je hlad, ki mu je
bil zavel v lica. Vetr je popihaval
vedno pogostejše, vedno moč-
nejše. Drevje je vzdrtelo kot
v bojazni. Nebo je spreletel
grom. Drugi, tretji.

Mohor je dvignil obraz in pri-
slušnil. Mrtve oči so mu sprele-
le obzorje. Tudi če ne bi bil
slušal groma, čutil vetra, bi bil
spoznal, da se bliža nekaj silne-
ga, groznega, obenem veli-
častnega.

Dvignil se je in s palico otipal
stezo. Pot se mu je zdela ne-
znansko dolga. Nič več tako raz-
ložno ni poznal slednjega drevja.
Ob vsakem gromu je postal
in prisluhnil. Rahlo je ukrivil
trbet, kot da ga muči občutek,
da se mu nekaj posipuje nad
glavo. Ko je bil blizu klanca, je
zašušal govorjenje, hojo množice
nog po kamenju. Posluhnil je.
Koraki so se oddaljili in polago-
ma utihnil v noči.

Se nikoli ni tako težko našel
v Makarju. Palica mu je tolkla
ob drevje, vendar se mu je zde-
lo, da je zašel. Moral je biti že
blizu hiše, tedaj se je strašno
zavzel. Bilo je vse tiho. Nič god-
ne, nič potrkanja nog in go-
vorjenja. Ne smeja in ne vris-
ta. Še pes ni zalajal. Le za tre-
petek mu je od nekdaj iz mraka
vstalo v zavest, da bi bil pač
moral to pričakovati. Zdelo se
mu je, da je ostal sam, zgubljen
v temnega praznega prostora.
Imel je občutek, da je dvoje-
slep. Na obraz so mu udarile
trpe, debele kaplje dežja, a on
ni stal kot pred prepadom.

Pri Makarju se je bila izpraz-
nila hiša. Ostala je le Jerica. Če-
da je v kuhinji, ob ognju, se
zadela od strahu in groze. Ob
njenem blisku, ki je obžaril po-
stojino, se je pokrivala. Misli so
lele pri Mohorju. Kod hodi, ko
rekel, da se knalu vrne. Nje-
ne besede so ji pele v srcu ko
zanka melodija.

Nov blisk je obsvetil pokraji-
je. Pogledala je skozi okno. V
podrskasti svetlobi je zagledala
človeka, ki je stal za hišo.

Stopila je na prag. Ni ga več
bila. Prikazal se je, ko je nov
blisk obsvetil okoličico.

"Mohor!" je poklicala. "Mo-
hor!"

Blisec je dvignil obraz. Bilo
je, kot da se je prebudil iz
spanja. Zdal se je vedel, kje
je. Obsol ga je prvi dež, spreme-
nje s točo. Pognal se je proti hi-
ši.

"Kje si, Jerica?"

"Tudi se je oglasila.
Bila je pri njem in ga je
pogledala z roko. Dal se je odpelja-
ti, kot dete. Tako šibkega
nebojčnega se še ni nikoli
videla. Pa to mu ni bilo mar.
Vedno gromom in blisku se je u-
strelila s točo. Kadarkoli se je
zadela zemlja. Nato se je
vztrajno in znova vse zagnilo v
temo, v kateri je bičalo in
viharilo. Veter je lomil veje,
viharil liste in otresal zeleno

sla. Med drevjem je le zdaj pa
zdaj še pošumel veter. Ploha s
točo se je spremenila v dež. Gr-
menje se je oddaljevalo za hrib.
Nad zapadom, čisto nad gorami,
se je nebo zjasnilo.

Jerica se je bila umaknila od
njega, zakrila si je z rokami o-
braz in ga gledala skozi prste.
Da, moj Bog, saj on ne more
vedeti, kaj se je zgodilo.

"Pavle! so zabodli." je dah-
nila.

Mohor je bil nekaj trenutkov
kot okamenel. Nato je dvignil
pešč. Zdelo se je, da hoče udari-
ti nekaj nevidnega, a mu je roka
obvisela v zraku.

Pest mu je pala ob telesu.
Mrtve oči so mu nekaj časa
strmele predse.

"Ali — ali je mrtev?"

"Še živi. Pa pravijo, da bo u-
mril. Toliko krvi."

"Pa — kdo ga je?"

"Tine."

"Kako veš, da prav Tine?"

ga je razdražilo.

"Pravijo, da ga je on," je re-
kla plaho in ga strme gledala.

"Morda ga tudi ni," se ni upala
do konca trditi.

Nekaj časa sta molčala.

"Kje je Zalka?"

Sam ni vedel, kako da je prav
po njej vprašal.

"Domov je šla."

"In Tine?"

"Ne vem," je skomizgnila.

"Ga bodo že našli orožniki."

Mohor se je nasmehnil njeni
bojazni. Pa se je takoj zopet
zresnil. Bal se je, da bi dekle u-

jelo njegov nasmeh. Drugi mu
lahko berejo občutke z obraza,
le njemu so skrita vsa obličja.

Nagnil je glavo in nekaj tre-
nutkov stal nepremično. Nato
je stopil na prag. Veter se je bil
umiril. Od razbičane, premočene
zemlje je vel hlad. Grmenje se
je oddaljevalo. Iztegnil je roko;
pršilo je le še v drobnih, redkih
kapljicah.

Stopil je na prosto.

"Mohor!" ga je poklicala Je-
rica.

Za hip mu je zastala noga.
Glas dekleta mu je bil udaril v
srce. Stresel se je in trkljal s
palico po klanec. Mudilo se mu
je.

20.

Zalka ni še spala. Napol sle-
čena je sedela v temni kamrici
na postelji, ni imela prižgane lu-
či. Telo ji je bilo rahlo usločeno,
roke so ji sklenjene počivale med
koleni. Zdelo se je, da moli, a ni
molila. S pogledom izpod čela je
strmel v edino okno; skozi gr-
miče roženkravta in nageljnov
je prodiralo le za spoznanje
svetlobe.

Nevihata se je bila izdivjala.
Bilo je vse tiho, tako neznan-
sko tiho. Ta tihoča jo je rahlo vzné-
mirjala. Ni slišala vetra, ki je
zdaj pa zdaj zašumel v drevju.
Ali je mislila? Ne, tedaj ni mo-
gla misliti in tudi ne čustvovati.
V njej je bilo vse gluho, gluha
ji je bila tudi duša. Bilo ji je, ka-
kor da je zadnje ure veliko do-
živela in zdaj omamljena počiva.

In kakor da je nenadoma do-

spela do konca neke poti in ne
ve dalje.

Težko je bila dočakala tre-
nutka, da je stopila iz Makar-
jeve hiše. Bila je vsa uničena,
strta, razočarana nad življe-
njem. Čutnice so ji bile razdra-
žene, da bi bila vpila in grizla o-
koli sebe. Tista hoja za možmi,
ki so nosili ranjenca po klanec,
ji je bila v muko. "Spodobilo bi
se, da pogledava tja," ji je re-
kel oče ob koritu, kjer so se lo-
čile poti. Ona pa se je razburila.
Prišel domov, se je stisnila k
peči, a oče je hodil po izbi in go-
voril, govoril. Zdelo se je, da ga
peče zločin in vali od sebe rahlo
senco sokrivde. Iz dna besed mu
je gledala skrb zaradi denarja,
ki mu ga je bil obljubil Slivar, a
ga zdaj ne bo dobil. Zalka ga
sprva ni poslušala, preveč je bila
zatopljena v svoje misli in ob-
čutke. Ko so ji prve besede jas-
no prodrele v zavest, je ko divja
planila pokonci.

"Vi ste krivi, da, da; vi vsi ste
krivi!" je zavreščala. "Zdaj pa
že molčite o tem! Nič več ne ma-
ram slišati." Oče je prepadel ob-
stal sredi izbe. Četudi mu je iz
dna zavesti nenehoma vstajalo
neko očitanje, so se mu hčerine
besede vendarle zdele strašno
krivične. Vzrojil bi bil nad njó,
a je bila tako nenavadna, da se
je je bal. Odšel je v podstrežje
in z vzdihom legel na posteljo.

Zalka je ostala sama; upihni-
la je luč in odšla v kamro. Zde-
lo se je, da bo tako presedela do
jutra. V njeni notranjosti je

ključalo in se pretakalo ko mor-
je. Rada bi bila prišla do kake-
ga jasnega zaključka, a je mi-
sli niso hotele poslušati.

Nenadoma je dvignila glavo.
Zdelo se ji je, da je zasiljala ko-
rake pred hišo. Ni se motila.
Nekdo je stopil do okna in po-
trkal na šipe.

Pridržala je sapo in ostala ti-
ho, tiho. Slutila je, kdo naj bi
bil. Nekdo, čigar podoba ji je
neprestano vstajala iz misli. —
Sklenila je bila, da mu ne bo od-
prla.

Potrkal je znova. To pot ta-
ko močno, da se je skoraj zdro-
bila šipa.

Obšel jo je tak strah, da jo
je stisnilo za srce. Zavpila bi bi-
la, a se je bala lastnega glasu.
Prav tako sem upala ostati tiho.
Dvignila se je in stopila do ok-
na.

"Kdo je?" je vprašala plaho.
Nič. Za oknom je stala temna
postava, ki se ni genila.

"Kdo je?" je ponovila ostre-
je, s prižvokom nestrpnosti.

"Jaz. Odpri!"

Ni bil Tinotov glas, ki ga je
pričakovala. Oddehnila se je.

Hkrati se je začudila. Odpri! je
desno oknico.

"Ti si, Mohor?"

"Odpri vrata!" je rekel fant
zamolklo, a hkrati trdo. "Tu ne
morem govoriti."

Kaj hoče ob tej uri? Spomni-
la se je besed o nožu, ki so bile
padle pri Makarju: Saj jim ni
verjela, vendar ji je zdaj, ob
Mohorjevi navzočnosti, drobna
drhtavica objela telo. Iz fanto-
vega glasu je velo nekaj tako
odločnega, da bi se mu ne bila u-
pala upirati.

Odklenila je vrata in obstala
na pragu, v hladu, ki je vel od
premočene zemlje. Nebo se je
bilo docela utjasnilo. Le na vzhó-
du, izza hriba, kamor se je bila
umaknila nevihta, je še vedno
podrhtevala bliskavica. Slišala
je Mohorja, ki je s palico tipal o-
koli hiše.

Dospel je do vrat, iztegnil ro-
ko predse in se je nehoté dotak-
nil. Umaknil jo je tako naglo,
kot da se je spekel. Zalka se je
okrenila, odšla v izbo in sedla
na klop k peči. Med stenami je
ležala skoraj popolna tema, le v
oknih se je rahlo svetlikalo.

NAROČITE SE NA Mesečnik za leposlovje in pouk CANKARJEV GLASNIK

NAROČNINA JE:

Za celo leto \$3; za pol leta \$1.50; za 3 mesece \$1

Z avgustovo številko se bo pričelo objavljati
zgodovino naših kulturnih, gospodarskih organi-
zacij in drugih naših ustanov. Pozneje pridejo
na vrsto podporni društva, klubi i.t.d.

Sedaj je še čas, da si zasigurate prvo števil-
ko v kateri se bo pričelo z zgodovino. Ko bo
zgodovina končana boste imeli zbirko na katero
boste upravičeno ponosni — bo vredna več kot
boste plačali za naročnino.

Pošljite naročnino na naslov:

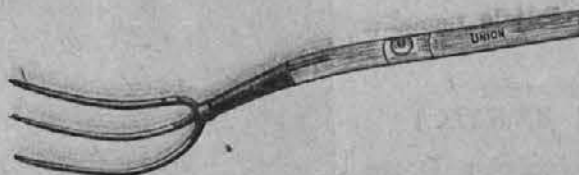
CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

NAJLEPSI VRTOVI

SO TISTI, KI SO OBDELANI Z

NAJBOLJŠIM ORODJE

V trgovini Superior Home Supply, 6401
Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljše
orodje za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstne
grablje, vile, motike, ogrebnike, stroje za re-
zanje trave, škarje za prirezovanje žive meje ter
sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in
vrt. Velika zaloga raznega semena.

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave.

Frank Ogler, lastnik

V ČETRTEK, SAMO EN DAN od 9:30 zjutraj do 6. zvečer

The MAY Co.

SKLADIŠČE

RAZPRODAJA HIŠNIH POTREBŠČIN

V MAY'S SKLADIŠČU NA PAYNE AVE. IN E. 41st ST.

Tukaj so oznančene samo nekatere posebnosti, ki jih boste našli. In jih je dosti
več. — Nobenih poštnih, telefonskih ali "Will call" naročil... Nobenih po-
vrnitev; nobenih zamen; vse je prodano kakor je.

POSTREŽBA ZA PARKANJE ZASTONJ

na vogalu E. 41st St. in Payne Avenue.

ZASTONJ MAY CO. BUS POSTREŽBA

od The May Company do skladišče in
nazaj.

Posebnosti na RADIJE

- 15 Prenovljene radije za mize, samo nekaj
jih imamo 4.95
- 18 Prenovljene Console radije, vsi znani
modeli 5.95
- 1 General Electric Phono-Radio
Combination (1940) 39.95
- 1 Zenith Phono-Radio Combination,
1940 model 39.95
- 1 Crosley Phono-Radio Combination,
1939 model 29.95

Posebnosti na prenovljenih aparatih za pometanje (Sweepers)

- 2-Hoover Sweepers, model 103, reducirano
da se proda 9.95
- 3-Apex Cleaners, model 82, zelo posebno 16.95
- 1-Royal Cleaner, model 0000, zelo posebno 13.45
- 2-Premier De Luxe Cleaners, model 00 16.95

Posebnosti na ZAVESE

- Remnant mere za draperije in upholstery
fabrics 1/2 cena
- 100 zavese, cottage sets 1/2 cena
- 300 različne zavese 39c
- 300 Knitted zavese; posebne barve v
"eggshell in ceru" 79c

Posebnosti na SVETILKE

- 30 10.95 do 12.95 "Reflector" svetilke za
tla ali mize s svilnim senčnikom 7.98
- 18 \$20 do \$25 "Reflector" svetilke, 6-way
luči za tla ali mize s svilnim senčnikom 12.98
- 275 Različni svileni senčniki za "junior, bridge"
ali mize; preje \$1 do 3.98 vsaka 69c
- 200 Različni svileni senčniki za "junior, bridge"
ali mize; preje \$1 do 3.98 vsaka 79c
- 200 Pottery in China mizne svetilke s
senčnikom; 2.98 do 7.98 vrednosti 2.29
- 50 Držalke svetilke s senčnikom;
preje 7.98 vsaka 4.98

Posebnosti na HOUSEWARES

- 9 Everhot Electric Roaster; regularna
cena 29.95, sedaj 14.95
- 300 Nepobarvane stoli za kuhinjo;
regularna cena \$1, sedaj 69c
- 30 Radiant Gas Heaters; regularna cena 9.98,
sedaj 6.98
- 100 Gas Heaters za kopalnice, regularna
cena 2.75, sedaj 1.99
- 20 Sample Lawn Mowers, reducirano,
da se proda 1/2 cena
- 350 Walnut Radiator Covers, regularna 69c
vsaka, sedaj 2 za 97c
- 475 Različni "antryware" (bread boxes,
etc.) 1/2 cena

HAIR-BREADTH HARRY

Napad s plamenicami na Anglijo

Med tem ko pripravlja Anglija vse potrebno, da odbije napad, s katerim ji preti Nemčija, in se angleško ljudstvo vda določenemu vtisu, da sovražnim četam še nikoli ni uspelo stopiti na angleško tla, opozarjajo zgodovinarji, da se je takšen napad nekoč v resnici že izvršil, in sicer pred 162 leti. Bil je sicer napad v majhnem slogu in ni imel nobenega večjega uspeha, toda sovražni vojaki so tedaj dejansko stopili na tla Velike Britanije in najzanimivejše pri tem je to, da so bili to — Američani.

Znameniti ameriški gusar John Paul Jones, sin nekega škotskega vrtnarja, ki ga nekateri smatrajo za ustanovitelja ameriške vojne mornarice, je v aprilu 1778 na čelu 32 moških, ki so bili oboroženi s plamenicami poskusil zasesti mesto Whitehaven ob kambrijski obali. Možje so se pripeljali z Jonesovim brodom "Rangerjem," Američani so zasedli trdnjavo in uspelo jim je zabiti vse topove. Nasprotno pa niso mogli izvesti glavnega načrta, ki je bil v tem, da bi uničili ladje v pristanišču. Veter jim je namreč upihnil plamenice. Sicer so poslali enega izmed svojih do bližnje hiše, da prižge svojo plamenico in potem jim je uspelo zažgati eno izmed večjih ladij v lukii, toda med tem so prihitele angleške čete in so napadalo "armado" brez težav napodile ter pogasile ogenj na ladji. "Ranger" je moral potem pred angleškim brodom odskriti.

Jones pa je bil trdovraten mož. Takoj je poskusil z novo "invazijo" na drugi strani Sowskega Firtha. Njegov namen je bil ta, da bi ugrabil earla Selkirkega, ki je živel na svojem tamkajšnjem posestvu. Napad je uspel v toliko, da je Jones lahko odnesel vso earlovo srebrnino, plemiča samega pa ni bilo doma.

Kmalu potem je Jones dosegel prvo ameriško pomorsko zmago, ko je njegov "Ranger" ob obali pri Antrimu srečal neko angleško šalupo, ki jo je s svojim premočnim topništvom razbil na kose.

Njegovi drzni napadi so na Angleškem zbudili nemajhno vznemirjenje ter so pripravili angleške oblasti do ukrepov, ki spominjajo precej na današnje. Vse na Angleškem živeče tujce so prijeli in v mnogih krajih so organizirali krajevne obrambne edinice, da bi odbijale nenadne napade.

SE NISTA ZMENILA

V dnevnem časopisu istega dne čitamo, da je Willkie v govoru, ki ga je imel v Butte, Mont., rekel, da je Roosevelt prispeval k propadu demokracij v Evropi in pomagal Hitlerju k moči, ker je leta 1937 izja-

vil, da so cene raznih komoditet previsoke, dočim je predsednik General Motors korporacije Alfred P. Sloan v Pittsburghu isti dan priporočal izvolitev Willkieja, ker to da bo pripomoglo k nižjim cenam in povratku prosperitete v Ameriki.

Jakuti v Sibiriji so največji požrešneži na svetu

Vsi ljudje se pečajo z vsem. Tudi z vprašanjem, kateri narod na svetu ima najhujše jedce, so se pobavili neki zadevni strokovnjaki. Ugotovili so, da največ pojedjo Jakuti, ki bivajo v Sibiriji in spadajo pod Rusijo. Jakuti štejejo le 250.000 duš.

Prebivajo ob reki Leni in nje-nih pritokih ter se bavijo z rejo konj, goved in severnih jelenov. Oblačijo se v goveje in konjske kože. Praznične ženske obleke so navadno obrobljene z dragoceno kožuho in obložene z zelo lepimi srebrnimi okraski. Dragocena kožuho in tamkajšnje divjačine napravlja raven zlatih rudnikov deželo zelo bogato. Jakuti torej lahko zelo mnogo pojedjo, ker so bogati.

V nasprotju z Jakuti pa velja drugi azijski narod, namreč Japonci, za v jedi zmerno ljudstvo. Ti pospravijo povprečno le tretjino toliko jedi, kolikor je potrebuje dober evropski jedec. Razmerno dosti pojedjo Američani, ki v tem oziru Evropece v splošnem precej prekašajo.

NACIJI NAGRADILI NORVEŠKEGA JUDEŽA

Kot se poroča iz Oslo, so nacija imenovali Vidkuna Quislinga za "edinega političnega fiterja na Norveškem, poleg Adolfa Hitlerja." Quisling je bil vodja pete kolone, ki je pripravila teren za nacistično okupacijo Norveške.

NACELNIK AMERIŠKE LEGIJE

Milo J. Warner, odvetnik iz Toledo, O., je bil na konvenciji Ameriške legije izvoljen za načelnika ali komandirja Legije.

Ohijske CIO unije za Roosevelta

John L. Lewis in komunisti v raznih CIO unijah so aktivno na delo, da bi prepričali odobritev Rooseveltove kandidature. Njih uspehi pa so ničevi. Največje CIO unije, kot avtomobilska in v industriji kavčuka, so se izrekle za Roosevelta. V Clevelandu je tu vprašanje prišlo te dni pred konferenco Delavske ne-strankarske lige. Po dolgi debati se je zgodilo isto kot pri drugod. Sprejeta je bila resolucija, v kateri je med drugim rečeno:

"Organizirano delavstvo u-tegne biti včasih v nesoglasju s predsednikom in new-dealsko administracijo, ker ne gre dovolj daleč s svojimi socialnimi smernicami, ampak zavedamo se dejstva, da sta predsednik Roosevelt in New Deal rešila ta narod propasti, v katero ga je pahnila republikanska administracija in dala delovnemu ljudstvu potrebno zaščito in pogum, da se je moglo organizirati v delavske unije."

Elmer Fehlhaber, tajnik državne ne-strankarske lige, ki je vodil opozicijo proti odobritvi Roosevelta, je bil pri volitvah, pri katerih je zopet kandidiral za tajnika, poražen od Kennetha Cole iz Toledo, člana avtomobilske unije, ki je zagovarjal resolucijo v prilog Rooseveltu.

Jesti moraš počasi

Ljudem se preveč mudi jesti. To pa ne velja samo za odrasle, temveč pogosto tudi za otroke, ki jih silijo odrasli jesti hitro. Otroška telo se šele razvija, česar bi odrasli nikoli ne smeli pozabiti. Če uživa človek jed v miru in počasi, lahko hrano bolje razgrize in pomeša s slino, obenem pa razvijajo vsi prebavni udi večjo delavnost, tako da se živila temeljiteje prebavijo.

Neki angleški zdravnik je izjavil: V Veliki Britaniji so milijoni otrok, ki v svojem razvoju zaostajajo, ker se slabo ali napačno hranijo in ker hrano kar požirajo.

Pravilnost svoje trditve dokazuje s poskusom, ki ga je napravil v neki londonski šoli. Izbral je 25 otrok v starosti od pe-

tih do šestih let in skozi šest mesecev so jim dajali obed v šoli.

Glavno je bilo, da so morali otroci pri obedu dobre pol ure sedeti. Potem so jih stehali, izmerili in primerjali z drugimi 25 enako starimi otroki, ki so bili ta čas na hrani doma.

Izkazalo se je, da so bili otroci, ki so dobivali obed v šoli, povprečno za 10 odstotkov bolj razviti od onih, ki so jedli doma, in sicer ne samo telesno, temveč tudi duševno.

Angleški zdravnik je s tem dokazal, kako važna je pravilna hrana in kako je treba paziti zlasti na to, da človek prehitro ne je.

ZNAČILEN INCIDENT V JUGOSLAVIJI

Kakšen sentiment obstoji med masami v Jugoslaviji, dasiravno je od vseh strani obdana od fašističnih držav, dokazuje kratka vest, ki pove, da je bil te dni na poti med Zagrebom in Ljubljano iztirjen tovorni vlak, ki je vozil olje v nacistično Nemčijo. Sumi se, da je bilo iztirjenje delo sabotaže. Poročilo v new-yorskem Timesu pove, da časopisi v Jugoslaviji o incidentu niso smeli poročati.

TRIUMFALNA ROOSEVELTOVA TURNEJA

ALBANY, N. Y., 7. oktobra. — Predsednik Roosevelt je bil danes na 75 milj dolgi turneji, na kateri si je ogledal delo v je-klarnah in drugih napravah,

Izgubljen pes

Izgubil se je pes lovske pasme, rujav, bel in črn z pensylvansko številko 9421. 1940. — Kdor ga pripelje lastniku na 1049 E. 185th St., dobi primer-no nagrado.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody. So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

NOVI SPEAKER

Na sliki je Sam Rayburn, kongresnik iz Texasa, ki je postal novi speaker poslanske zbornice po smrti pokojnega speakerja Bankheada.

NOVA IZNAJDBA

Na gornji sliki vidimo nove vrste aparat, ki pokaže, ako se vrže v odprtino desetico, zvočno kino-sliko, ki traja tri minute.

BOJ ZA "DOBRO MATER ZEMLJO"

Na sliki vidimo skupino mladih Kitajk, članic Čiankašeske bojne ženske organizacije, ki vodijo četniško vojno proti Japoncem.

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za-tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'